יום ג'-ד', י'-י"א בניסן תשס"ה (19-20 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ומהו קרבן הפסח?

התאור הבא, מובא מספר "שבט יהודה", ומודפס במחזורי תפילה לחג הפסח:
=עניין קרבן פסח, כפי מה שראיתי קצתו והוגד לי כולו, הוא באופן זה:
כשמגיע ראש החודש הנקרא אצלם ניסן, יוצאים רצים ושלוחים במאמר המלך והשופטים לכל סביבות ירושלים, לכל מי שיש לו מקנה צאן וקצת בקר, ימהר להביא המקנה, כדי שימצאו עולי הרגלים די זבחיהם וגם למאכלם, כי העם רב מאד, וכל מי שלא היה בא לזמן הקצוב היו מחרימים כל ממונו לקדשי הבית, ואז היו כל אנשי מקנה ממהרים ובאים. ובנחל סמוך לירושלים היו מעבירים המקנה בנחל, כדי שירחץ ויינקה מכל לכלוך. ואמרו שלזה אמר שלמה: ∀שעלו מן הרחצה∀. ובהגיעם להרים אשר סביב לירושלים היה הרבוי כל-כך עד שלא נראה דשא, כי כולו הפך לבן מלבניות הצמר.
ובהגיע יום העשור, כי בערבאה-עשר מן החודש היו עושין אותו קרבן [בשבת הקרובה, השנה], היו יוצאין כולם לקנות את הזבח הנקרא אצלם **פסח**, ומתקנת היהודים שכשיוצאים לעבודה זו לא יאמר שום אדם לחברו: "גש הלאה" או שיאמר "הניחו ואעבור" [בשפה שלנו, "זוז!"] – אפילו היה האחרון שלמה או דוד מלכם. ושאלתי לכהנים כי זה אינו מדרך המוסר, והשיבו כי הוא להראות שאין גבהות לפני המקום [=הקב"ה] בזמן הכנת עבודתו, כל שכן בעבודתו ממש, ובאותן שעות כולם שווים לטובה.
ובהגיע יום י"ד לחודש, היו עולים במגדל גבוה שבמקדש, קראוהו העברים לול, וכבש שלו עשוי כמין קאנפנאריו שלנו ושלשה חצוצרות של כסף בידם, ותוקעים, ואחר תקיעה מכריזים ואומרים: ∀עם הֵּ, שמעו! הגיע זמן שחיטת הפסח לשם מי ששכן שמו בבית הגדול והקדוש הזה!∀ וכאשר שמעו העם הקריאה, היו לובשים בגדי מועד, כי מחצי היום ולמטה [=והלאה], היה יום טוב לכל היהודים, לפי שהוא זמן הקרבן. ובפתח העזרה הגדולה, היו עומדים 12 לויים מבחוץ וגזרי כסף בידם, ו- 12 מבפנים וגזרי זהב בידם. אלו שבחוץ – לישב להתרות בבאים שלא יזיקו זה לזה לרוב המהירות והפחז, ושלא ייכנסו בערבוביא ויבואו למחלוקת. וכבר אירע בפסח אחד שמעכו שם זקן אחד עם קרבנו לרוב הלחץ. והעומדים בפנים היו גם לישב היוצאים שלא ידחקו זה לזה, וכן אלו היו נועלים שערי העזרה כאשר ראו שנכנסו מה שיש בו די בפעם אחת.
ובהגיע אל מקום השחיטה, שורות שורות של כהנים היו בכפות של כסף וכפות של זהב בידם, ושורה שהתחלתה של כסף – כולה של כסף, ושל זהב – כולה של זהב, וכל זה להידור ותפארת. וכל אחד מן הכהנים שבראש השורה מקבל כף אחת מדם השחיטה, ונותנה לחבירו, וחבירו לחבירו, עד מקום המזבח, ושבראש המזבח היה מחזיר הכף ריקם ונותנה לחבירו, וחבירו לחבירו, עד הסוף, באופן שכל כהן וכהן היה מקבל כף אחת מלאה ומחזיר כף אחרת ריקנית, ולא היה זה להם עיכוב, כי היו כל-כך זריזים בעבודה זו, עד שהיו הכפות נראות רצות ובאות כחצים ביד גיבור.
ושלושים יום מקודם היו מרגילים עצמם בעבודה זו, ורואים מקום הטעות אשר אפשר או מכשול שיסופק להם. ושם שני עמודים גדולים גבוהים, ועליהם שני כהנים בחצוצרות של

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג'-ד', י'-י"א בניסן תשס"ה (19-20 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

כסף בידם, ותוקעים בהתחלת קרבן כל כת וכת, כדי להשמיע לכהנים העומדים שם על דוכנן שיאמרו ההלל בקול רינה ותודה ובכל כלי שיר אשר להם.

וכל הכלים היו מוציאין שם ביום ההוא, וכן בעל הקרבן אומר ההלל, ואם עדיין לא נגמרה השחיטה – חוזרים וקוראים, ואחר השחיטה היו יוצאים אל העזרות, ושם כל הכותלים סביב [היו] משיני ברזל ומזלגות לתלות הקרבן ולהפשיט. ושם אגודות אגודות של מקלות, שכאשר לא ימצאו מזלג פנוי לוקח מקל אחד על כתפו ועל כתף חבירו ומפשיט, ונותן מה שראוי לתת למזבח. ויוצא והולך בשמחה וטוב לבב, כמי שהלך למלחמה ונצח, כי דופי וקלון מתמיד היה ביניהם מי שלא קרב קרבן הפסח במועדו.
והכוהנים, בשעת אותה עבודה, היו לובשים **אדום**, מפני שלא יראה דם אם יפול על הבגד, והלבוש לבוש קצר עד השוק, ועומדים יחפים, ובתי היד עד הזרוע לבד, כדי שלא יעכב בשעת אותה עבודה, ועל ראשו כובע קטן ושלוש אמות מצנפת קשור סביבו. והכהן הגדול היה לו ארבעים כרכות מצנפות כפי מה שסיפרו לי, והוא מצנפת לבן. והתנורים שהיו צולין בהם הקרבן היו על פתחיהם, ואמרו לי כי הוא **לפרסם האמונה ולשמחת החג**. ואחר הצליה, אוכלים בקול הלל ורינה, ונשמע קולם למרחוק, ואין שער משערי ירושלים שינעל דלת בלילי הפסח **מפני כבוד העוברים והשבים** כי רבו. אמרו היהודים שנמצאו בפסח אחד [היו] כפליים כיוצאי מצרים [=2*600,000 גבר מעל לגיל עשרים. כאשר כוללים גם את בני המשפחה, מספר הנפשות קרב לאוכלוסיית כל המדינה של היום...!], כי ביקשו להעלות חשבונן לפני המלך.=

מוסיף כאן הריעב"ץ: "...נביא בכאן מה שכתוב ב'שבט יהודה', עדות בן נכר נציב הרומיים שהיה עד ראיה בירושלים...עם הרחבה ותפארת בדברים שאינם גופי הלכותיו. ממנו ייראה הדר כבוד בית אלוקינו, ונדע מה שאבדנו בחטאינו. נתפלל בלב שלם לה' יתברך שיחזיר עבודת בית מקדשו מהרה בימינו...
"וכשקרא מלך ספרד, אלפונסו הגדול, דברי האגרת הזאת, אמר כלשון הזה: 'היהודים ראויים לכבוד על אשר כך נמצא בהם.'
"והעתקתיו, אולי יראו [ו]יקחו מוסר בני עמנו, וילמדו קל וחומר להשתוקק אל העבודה הקדושה מתי תשוב לציון ותחזינה עינינו... ויתפללו ויתחננו בלב שלם לאלוקינו... יבנה עירנו, ויכונן מקדשנו, ובעבודתו במהרה נשמח כולנו, אמן כן יהי רצון."

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל